

NÁVRH HODNOCENÍ DIPLOMNÍCH VÝKONŮ

Doporučuji přijmout k obhajobě recitál, který jsem vyslechl dne 30. dubna 2018 v Sále Martinů. Hrála Chikako Tomita ze třídy odb. as. Pavla Hůly ve spolupráci s prof. Stanislavem Boguniou, violoncellistkou Marií Dorazilovou a Dvořákovým komorním orchestrem pod taktovkou Václava Mazáčka.

Na úvod zazněla Sonáta D dur Pietra Locatelliho. Dílo se všemi repetitivy trvá 20 minut a je celé v D dur bez tóninového kontrastu. Jeho velká část užívá jen malý rozsah houslí, teprve v závěru se kantiléna přenesla do tříčárkové oktávy. Dvojhmatů je poměrně hojně, zvláště tercií. Houslistka se snažila o uměřenou hráčskou stylizaci v duchu historické interpretace, zejména zpočátku byla smykově stručná a jen málo vibrovala. Poněkud vadil silný a hutný zvuk cembala Ammer; hodil by se nástroj zcela jiný, ale to je u nás stále problém.

Koncert pokračoval Sonátou G dur op. 78, zvanou též „Regenssonate“ od Johanna Brahmsa. Jednotlivé věty Vivace ma non troppo, Adagio a Allegro molto moderato byly hrány pěkným tónem. V gradacích docházelo ke zrychlování tempa a vyskytly se drobné distonace v tóninách s b. V celku převládala lyrická zpěvnost a intimita, bez dramatických gest.

Ve druhé půli zazněla Sonáta a moll op. posth. Mauricea Ravela a to je hudba, v níž je sl. Tomita doma. Se St. Boguniou jako jedním dechem uvolněně muzicírovali v dokonalém porozumění. Posluchači mohli litovat, že dílo má jen jednu větu. Zde však sl. Tomita udělala výborný tah zařazením skladby Torua Takemitsu Distance de fée. Vznikl dojem, že tak by to napsal Ravel, kdyby ve své sonátě pokračoval. A tak jsme mohli dál uvolněně naslouchat a vychutnávat.

Na závěr zaznělo Concertino Piccolo pro housle a smyčce od Eduarda Douši. Je to stručné dvouvěté dílo s pomalou úvodní a rychlou druhou větou. V první větě hraje orchestr převážně diatonicky, dominují tóniny C dur a F dur, zato sólista si může svobodně zadistonovat v partu stylizovaném na způsob Grappelliho. Ve druhé větě se rozproudil i orchestr, svá sóla měli tutti první houslista i cellista, sólistka do toho dělala hezké a živé barvičky. Chyběl tomu jen nějaký šestnáctinový break, ale to už je výtka autorovi, nikoli sólistce, která měla zasloužený úspěch a publiku se odměnila ještě Piazzolovým Finále.

Za koncert navrhuji hodnocení A.

Písemná práce má titul Japonská houslová literatura. Je složena ze tří dílů: v krátkém úvodu je vysvětlen cíl diplomové práce, stručná 1. kapitola shrnuje vznik a počáteční rozvoj hudební kultury evropského typu v Japonsku. Obširná kapitola druhá pak přináší detailnější informace o houslových skladbách jedenácti japonských skladatelů. Začíná vůbec prvním japonským evropsky orientovaným tvůrcem, skladatelkou Nobu Kohda, jejíž Houslová sonáta Es dur byla napsána ve Vídni, je psána v duchu německého romantismu a premiéru měla v Tokiu v r. 1897. Po ní je na řadě o dvě generace mladší autor Toru Takemitsu: blíže popsány jsou jeho skladby Distance de Fée (1953), Ze vzdálených chryzantém a listopadové mlhy (1983) a Hika (1966). Následuje o generaci starší Yoshio Hasegawa s Dvěma japonskými lidovými písněmi z roku 1940. Dalšími skladbami jsou Ukolébavka (1977) a Ballata Yasushiho Akutagawy, který čerpal ze svého nelegálního pobytu v SSSR a kontaktů s Šostakovičem a Chačaturjanem. Počínaje následujícími oddíly se v práci občas vyskytují drobné nejasnosti. Popsány jsou sonáty pro housle a klavír pěti skladatelů: sonáta Akiry Ifikubeho je ovlivněna hudbou Ainů, zvláště etnika, žijícího na Hokkaidu izolovaně od většinové populace; sonáty Akio Yashira a Toshiro Mayuzumiho jsou prvotinami, ač v druhém případě bylo autorovi 19, nikoli 17 let. Sl. Tomita se podivuje úrovni Houslové sonáty Akira Miyoshiho, ta je však dána tím, že Miyoshi se narodil v r. 1933, nikoli 38, jak uvádí práce. Není jasné, zda Miyoshi dostal zvláštní cenu Mainichi za houslovou sonátu, nebo symfonii pro klavír a orchestr, jaké intervaly začal od jistého okamžiku ve svém díle preferovat a jak je to s jeho stylem, jestliže byl ovlivněn moderní francouzskou hudbou, zejména Dutilleuxem, ale (o pár řádek dále) je „pro jeho skladby typický klasický ráz“ (přičemž jeho Symfonie Nirvana je velmi moderní). Sonáta Takako Yoshidy, vzniklá v r. 1955, zaujala ve své době světového virtuosa Josepha Szigetihho. Dále jsou popsány Fantazie Ikumy Dana a Hudba pro housle a klavír Yoshino Irino. Až na čtyři skladby vznikla všechna popsána díla ve druhé polovině XX. století.

Práce přináší mnoho údajů, zůstává však v rovině návštěi, kde má čtenář hledat, pokud si chce udělat představu o houslové hudbě uvedených autorů. Na You tube lze dohledat část skladeb (např. Akutagawy, Ifukubeho, Yashira nebo Ikumy Dana – poslední v provedení G. Kremera). Diplomantka sice u každé skladby (kromě Mayuzumiho) uvádí objednáací čísla nahrávek, ale nemohu si objednat deset CD k jedné diplomní práci.

Práce překračuje požadovaný rozsah a poskytuje bohaté, ač dost všeobecné informace o určité části japonské houslové tvorby. Ta je pochopitelně celkově bohatší – vzpoměl bych například skladatele Hikaru Hayashiho, který psal pro housle během celého svého života.

Práci hodnotím známkou A.

Prof. Jindřich Pazdera